

ISSN 2786-9016

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ЖУРНАЛ

ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ

Видається за інформаційної підтримки Державної аудиторської служби України

№ 9 (236)
вересень
2025

**СКЛАД РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО
ЖУРНАЛУ «ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ»**

Шкуронат Олександр Григорович — заступник Голови Держаудитслужби, кандидат економічних наук

Волянський Ігор Романович — директор Департаменту стратегічного планування, звітності та координації здійснення державного фінансового контролю Держаудитслужби

Голландс Світлана Станіславівна — начальник Відділу інформації та комунікацій з громадськістю Держаудитслужби

Брадул Олександр Михайлович — декан факультету економіки та управління бізнесом Криворізького національного університету, доктор економічних наук, професор

Кашубіна Юлія Богданівна — проректор з науково-педагогічної та виховної роботи Криворізького національного університету, кандидат економічних наук, доцент

Коваленко Юлія Михайлівна — професор кафедри фінансових ринків Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор

Котляревський Ярослав Вікторович — радник першого заступника Міністра фінансів України, доктор економічних наук, професор

Любкіна Олена Вікторівна — заступник декана з навчально-методичної роботи економічного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, доцент

Лютий Ігор Олексійович — завідувач кафедри фінансів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України

Мельников Олександр Валерійович — головний редактор Всеукраїнського науково-практичного журналу «Фінансовий контроль», доктор економічних наук

Мігус Ірина Петрівна — проректор з наукової роботи Університету «КРОК», доктор економічних наук, професор

Рибак Сергій Олександрович — докторант Пряшівського університету в Пряшеві, доктор економічних наук, доцент

Рижаків Дмитро Андрійович — професор кафедри менеджменту в будівництві Київського національного університету будівництва і архітектури, доктор економічних наук, доцент

Рожко Олександр Дмитрович — проректор з науково-педагогічної роботи (перспективний розвиток) Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України

Рудницька Руслана Михайлівна — співкерівник українсько-голландського проекту двосторонньої співпраці Міністерств фінансів України та Нідерландів «Сприяння впровадженню державного внутрішнього фінансового контролю в Україні», кандидат економічних наук

Ткаченко Наталія Володимирівна — директор Інституту післядипломної освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор економічних наук, професор, заслужений економіст України

Турило Анатолій Михайлович — доцент кафедри фінансів суб'єктів господарювання та інноваційного розвитку Криворізького національного університету, доктор економічних наук

Хаджинова Світлана — заступник директора Центру паперової промисловості та поліграфії Лодзинського технічного університету, доктор хабілітований, інженер

Чугунов Ігор Якович — завідувач кафедри фінансів Київського національного торговельно-економічного університету, доктор економічних наук, професор

Шахно Альона Юрївна — завідувач кафедри економіки, організації та управління підприємствами Криворізького національного університету, доктор економічних наук, доцент

Шевчук Олег Анатолійович — перший проректор з навчально-методичної та виховної роботи Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор

Штангрет Андрій Михайлович — завідувач кафедри фінансово-економічної безпеки, обліку і оподаткування Української академії друкарства, доктор економічних наук, професор

Шубалий Олександр Михайлович — завідувач кафедри економіки Луцького національного технічного університету, доктор економічних наук, професор

Явор Мартін — директор Центру неперервного та компетентного моделювання Пряшівського університету в Пряшеві, доктор філософії (PhD), доцент

НАД НОМЕРОМ ПРАЦЮВАЛИ:

Директор підприємства — Андрій Зінченко

Головний редактор — Олександр Мельников

Дизайн і художнє оформлення — Юлія Попова

Відповідальність за зміст реклами несе рекламодавець.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій. Редакція може не поділяти погляду автора та залишає за собою право на скорочення і редагування текстів

Редакція журналу «Фінансовий контроль»:

м. Київ, вул. Малинська, 4а, корп. Лабораторний 01-4

Тел.: (067) 236 62 07

E-mail: dficontrol@ukr.net www.fincontrolnew.com.ua

СПІВЗАСНОВНИКИ:

Університет державної фіскальної служби України,
Київський національний торговельно-економічний
університет, Криворізький національний
університет, Державне підприємство
«Державне управління комплексного забезпечення»
(свідоцтво про внесення до Державного реєстру
ДК №7923 від 01.09.2023)

Всеукраїнський науково-практичний журнал
Видається з квітня 1999 року
Виходить дванадцять разів на рік
УДК 336.148

Свідоцтво про державну реєстрацію:
КВ № 23487-13327ПР від 02.07.2018®

НОВИНИ СЛУЖБИ

4

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО :

Участь громад у програмах Interreg та Interreg next
і роль Держаудитслужби, як національного контролера

8

У ФОКУСІ ПЕРЕВІРКИ :

Особливості контролю за витрачанням коштів на оплату праці
в умовах воєнного стану

12

З РЕГІОНІВ :

Підтримка сил оборони

16

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ :

Експериментальний проект не зовсім вдався

20

АКТУАЛЬНА ТЕМА :

Забезпечення позитивного міжнародного іміджу України
в умовах воєнного стану

26

У ФОКУСІ ПЕРЕВІРКИ :

Як недостовірні дані обернулися мільйонними збитками

31

АКТУАЛЬНА ТЕМА :

Проблеми контролю використання бюджетних коштів в умовах
тимчасової окупації та релокації органів влади

34

ДЕРЖАВНА КАНЦЕЛЯРІЯ : Урядовий бюлетень

40

АЛЛА БАСАЛАЄВА: ДЕРЖАУДИТСЛУЖБА ЗДІЙСНЮВАТИМЕ АУДИТ ДІЯЛЬНОСТІ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО ФОНДУ ВІДБУДОВИ

Державна аудиторська служба України проводитиме щорічний аудит діяльності Американсько-Українського інвестиційного фонду відбудови, який створено Урядами України та США для забезпечення фінансування критично важливих проєктів у сфері розробки корисних копалин.

Про це повідомила Голова Держаудитслужби Алла Басалаєва в інтерв'ю інтернет-виданню «Главком».

«Наразі ми розробили порядок проведення аудиту в рамках міжнародних договорів, який враховує особливості аудиторської діяльності та взаємодії з органами управління Фонду, зокрема Ревізійною комісією. Водночас Ревізійній комісії дозволяється залучати міжнародних експертів і перевіряти правильність зарахування внесків», – зазначила Алла Басалаєва.

Голова Держаудитслужби також додала, що вже проведено ряд урядових робочих зустрічей з американською стороною. Наразі триває робота над формою звіту щодо контролю за діяльністю Фонду і повнотою відображення в ньому інформації.

Нагадаємо, 30 квітня 2025 року Україна та Сполучені Штати Америки підписали Угоду про створення інвестиційного фонду відбудови.

Як повідомляє Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України, Фонд стане ключовим інструментом залучення інвестицій у розвиток української економіки та поглиблення стратегічного партнерства між Україною та США. Інвестиційний фонд відбудови дозволить забезпечити фінансування критично важливих проєктів у сфері розробки корисних копалин та сприятиме впровадженню інновацій, технологічному розвитку та відновленню. Кошти Фонду інвестуються виключно в Україну – у видобувні проєкти або відбудову інфраструктури.

За умовами угоди, перші 10 років прибутки не розподіляються, а повністю реінвестуються в українську економіку, потім – можуть бути розподілені між партнерами. Управління Фондом здійснюється на паритетних засадах між Україною та США.

АЛЛА БАСАЛАЄВА ПРОВЕЛА РОБОЧУ НАРАДУ З КОЛЕКТИВОМ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ В ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Голова Державної аудиторської служби України Алла Басалаєва і керівниця Північного офісу Держаудитслужби в Черкаській області Тетяна Велько провели спільну робочу нараду з черкаськими аудиторами.

Головною темою зустрічі стало визначення завдань на четвертий квартал 2025 року, а також – основних пріоритетів діяльності регіонального підрозділу на найближчу перспективу.

Алла Басалаєва нагадала, що в епіцентрі уваги Держаудитслужби залишаються контроль за використанням коштів фонду Ukraine Facility, а також використання фінансів, виділених на відбудову та відновлення, реалізацію окремих проєктів, попередження ризиків непрозорого здійснення закупівель тощо.

Не менш важливим, за словами Алли Басалаєвої, залишається контроль за прозорим та ефективним використання коштів місцевих бюджетів, від чого залежить якість життя територіальних громад.

Окрема частина зустрічі була присвячена міжнародній співпраці Державної аудиторської служби з іноземними інституціями, які займаються контролем використання коштів ЄС в Україні, та виконанню зобов'язань, покладених на Держаудитслужбу у процесі переходу системи державного фінансового контролю на стандарти ЄС в рамках виконання Угоди про асоціацію.

Голова Державної аудиторської служби України Алла Басалаєва і керівниця Північного офісу Держаудитслужби в Черкаській області Тетяна Велько

ДЕРЖАУДИТСЛУЖБА, МОЗ ТА НСЗУ ПОСИЛЮЮТЬ СПІВПРАЦЮ ШОДО ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ КОШТІВ МЕДИЧНИМИ ЗАКЛАДАМИ

Голова Державної аудиторської служби України Алла Басалаєва, Міністр охорони здоров'я України Віктор Ляшко та Голова Національної служби здоров'я України Наталія Гусак підписали Меморандум про взаємодію та співпрацю.

Головна мета Меморандуму – забезпечити більш ефективне та раціональне використання коштів, які спрямовуються державою закладам охорони здоров'я для надання медичних послуг, на закупівлю лікарських засобів та медичних виробів.

Як зазначила Алла Басалаєва, під час ревізій, що проводяться Держаудитслужбою в закладах охорони здоров'я за програмою медичних гарантій, неодноразово були виявлені порушення з боку отримувачів коштів від НСЗУ.

«Ми фіксуємо у різних регіонах України типові зловживання: надання лікарями до НСЗУ недостовірної інформації про наявність фахівців та медичного обладнання, внесення до електронної системи охорони здоров'я неправдивої інформації про надані медичні послуги, внесення

фіктивних даних про їх кількість. В результаті – понад 240 млн грн, які НСЗУ надала закладам охорони здоров'я за програмою медичних гарантій, були отримані безпідставно. Наша взаємодія допоможе мінімізувати такі випадки зловживань», – сказала Голова Держаудитслужби.

Також, за словами Алли Басалаєвої, тісна співпраця Держаудитслужби з МОЗ і НСЗУ та обмін інформацією між урядовими установами сприятиме можливості, зокрема, удосконалити законодавство у сфері державних фінансових гарантій медичного обслуговування населення, а також посилити державний фінансовий контроль за використанням бюджетних коштів, спрямованих на оплату медичних послуг.

«Ми прагнемо не лише зменшити кількість фінансових порушень в медичній сфері, а й втілити наші рекомендації в нормативно-правових актах. Щоб в майбутньому не лише виявляти порушення по-стфактум, а й запобігати таким зловживанням», – резюмувала Алла Басалаєва.

ФІНАНСОВИЙ Контроль

Увага, шановні читачи
«Фінансового контролю»,
повідомляємо,
що продовжується
передплата на журнал.

Придбати на сайті за наступним алгоритмом:

1. Заходите на сайт <https://fincontrolnew.com.ua/>;
2. Шукайте розділ «Інтернет-магазин», далі — «Каталог»;
3. Обирайте те, що Ви бажаєте придбати та тисніть на кнопку «Передплатити»;
4. Наступна дія — необхідно обрати термін передплати;
5. Після цього тиснемо на «Сформувати замовлення», заповнюємо контактні дані та інформацію про доставку;
6. Електронно оплачуєте замовлення та чекайте на свої примірники журналу «Фінансовий контроль».

Вартість передплати журналу на 2025 рік, грн				
Версія журналу	Термін, місяців			
	1	3	6	12
Друкована	300	900	1800	3600
Електронна	200	600	1200	2400

За додатковою інформацією звертатися за телефонами:
+38 (067) 236-62-07, +38 (067) 295-88-28

УЧАСТЬ ГРОМАД У ПРОГРАМАХ INTERREG ТА INTERREG NEXT І РОЛЬ ДЕРЖАУДИТСЛУЖБИ, ЯК НАЦІОНАЛЬНОГО КОНТРОЛЕРА

Програми Interreg та Interreg NEXT — це інструменти транскордонного, транснаціонального та міжрегіонального співробітництва, які допомагають регіонам працювати разом над практичними завданнями: від мобільності та екології до охорони здоров'я, освіти й туризму. У новому періоді 2021–2027 рр. Україна бере участь у численних програмах співпраці з країнами-членами Європейського Союзу, зокрема в рамках:

Дунайської регіональної програми (Interreg VI B)

Програми Interreg (Interreg VI-B) NEXT «Басейн Чорного моря»

Програми Interreg (Interreg VI-A) NEXT «Румунія — Україна»

Програми Interreg (Interreg VI-A) NEXT «Угорщина — Словаччина — Румунія — Україна»

Програми Interreg (Interreg

VI-A) NEXT «Польща — Україна»

Програми Interreg (Interreg VI-C) Interreg Europe 2021-2027

Програми URBACT IV CCI 2021TC16FFIR001

Участь у цих програмах підкреслює тісні зв'язки України з Євросоюзом і показує, що політика згуртування Європейського Союзу залучає як країни члени ЄС так і країни, які ще є кандидатами на вступ до Союзу.

Для прикордонних територій діють програми Interreg та Interreg NEXT які охоплюють Польщу — Україну, Румунію — Україну, Угорщину — Словаччину — Румунію — Україну, вони спрямовані на розв'язання спільних викликів і покращення доступності, послуг та безпеки. Пріоритети таких програм, як правило, охоплюють довкілля, здоров'я, туризм, співпрацю інституцій та мобіль-

ність; інструменти — від великих інфраструктурних проєктів до малих грантів (SPF), що дозволяють швидко запускати локальні ініціативи.

Участь у програмах Європейського Союзу відкриває для українських громад додаткові можливості розвитку: доступ до фінансових ресурсів для актуальних місцевих проєктів, підвищення привабливості для інвесторів, розвиток туризму та поява нових робочих місць. Залучення до таких програм допомагає не лише розв'язувати конкретні проблеми за рахунок зовнішніх ресурсів, а й інтегруватися в європейський простір переймаючи передові практики та інноваційні рішення.

На практиці це означає: краще планування, співпраця з сусідніми регіонами, можливість вчитися на власному досвіді — коли стандарти прозорості, закупівель і звітності стають повсякденною робочою практикою, а не разовою вимогою грантодавця. Участь у програмах Interreg і Interreg NEXT — це також зростання інституційної пам'яті: що більше циклів проєктів пройде громада, то досконалішою стає її система управління.

Програми Interreg та Interreg NEXT діють в загальному правовому полі політики згуртування Європейського Союзу: чітка структура управління програмою,

вимоги до відбору, закупівель, звітності та аудиту. Публічні кошти повинні використовуватися відповідно до встановлених правил.

Участь українських громад у програмах Interreg та Interreg NEXT вимагає чіткої системи управління та контролю, що відповідає європейським стандартам. Згідно з Регламентом (ЄС) 2021/1060, ключову роль у цьому процесі відіграє керуючий орган (Managing Authority). Він несе відповідальність за управління програмою, відбір проєктів та забезпечення їх реалізації.

В Україні функцію, що відповідає за координацію та виконання програм на національному рівні, виконує Національний орган управління. Цим органом є Секретаріат Кабінету Міністрів України.

Для відбору проєктів керуючий орган повинен застосовувати прозорі та недискримінаційні критерії, які враховують гендерну рівність, доступність для осіб з інвалідністю та принцип сталого розвитку. При цьому пріоритет надається тим операціям, які забезпечують найкраще співвідношення між фінансуванням, заходами та цілями програми. Керуючий орган зобов'язаний інформувати громадськість про всі етапи: від публікації графіку конкурсів пропозицій до оприлюд-

нення списку відібраних операцій на спеціальному вебсайті.

Керуючий орган відповідає за впровадження ефективних заходів для запобігання шахрайству та виявлення порушень.

Контроль за використанням коштів є ключовим елементом системи управління програмами Interreg та Interreg NEXT. В Україні за цей контроль відповідає Національний контролер — Державна аудиторська служба України.

Згідно з Порядком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 05.11.2024 №1268, основним механізмом для оцінки прийнятності витрат є управлінські перевірки. Метою цих перевірок є забезпечення законності, правомірності та цільового використання коштів, а також перевірка відповідності бюджету, дотримання умов грантів і вимог звітності згідно із законодавством України та вимогами Європейського Союзу.

Цим Порядком визначено два основні види таких перевірок: Адміністративна перевірка: передбачає перевірку законності та правомірності витрат, задекларованих партнерами в електронній системі програми.

Перевірка на місці здійснюється за місцезнаходженням партнера або реалізації проекту. Вона спрямована на перевірку фінансових, технічних, фізичних та інших аспектів операцій, що проводяться в рамках проекту.

Крім того, відповідно до Регламенту (ЄС) 2021/1060, управлінські перевірки повинні бути пропорційними виявленим ризикам. Це означає, що їхня частота, обсяг і зміст залежать від оцінки ризиків, яка враховує такі фактори, як кількість, тип, розмір та зміст операцій, а також характеристику бенефіціарів та ін.

Незважаючи на наявність чітких правил, громади стикаються з повторюваними ризиками. Варто зазначити, що більшість із них ті, якими можна керувати.

Невідповідність документації. Найчастіше йдеться про неповні пакети підтвердних документів, неправильне датування або відсутність належного обґрунтування витрат.

Рішення: внутрішній чек-лист, чіткий календар дедлайнів, відповідальна особа за комплектність дос'є. Матеріали Держаудитслужби щодо «типових помилок» варто зробити настільною інструкцією команди проекту;

Необґрунтовані закупівлі. Коли локальні звички переносяться на європейські проекти, з'являються ризики — від неправильного вибору процедури до дискримінаційних вимог.

Рішення: зіставляти план закупівель із правилами конкретної програми (керуючого органу) до оголошення, підключати на етапі

планування внутрішнього аудиту або зовнішнього консультанта;

Недооцінка ролі Національного контролера. Участь у програмах ЄС передбачає обов'язкову перевірку витрат Національним контролером. Цей етап є важливою частиною механізму державного фінансового контролю та допомагає забезпечити відповідність витрат вимогам ЄС.

Рішення: рання комунікація з контролером, моніторинг офіційного вебсайту Державної аудиторської служби України щодо Переліку типових помилок, встановлених контролерами під час проведення управлінських перевірок проектів програм Interreg, готовність оперативно усувати зауваження;

Кадровий дефіцит і «вигорання» проектних команд. Програми Interreg та Interreg NEXT вимагають дисципліни — звітність, комунікація з партнерами, дотримання графіків.

Рішення: планування навантаження, делегування нефункційних задач (наприклад, переклад, вичитка, підготовка шаблонів), локальні тренінги з управління грантовим циклом;

Ризики подвійного фінансування й нецільового використання. Це систематичні ризики,

яких можна уникнути за допомогою чітких внутрішніх процедур.

Рішення: внутрішня система реєстру проектів (активностей) і витрат (щоб уникати перетинів).

Програми Interreg та Interreg NEXT — це не лише про спільні кордони. Це про спільну дисципліну у фінансах, правилах і відповідальності перед людьми. Для українських громад участь у програмах Interreg та Interreg NEXT — це можливість впроваджувати потрібні проекти в реальних умовах й паралельно переходити на європейські стандарти управління коштами. А Національний контролер у цій системі — страхівка і підсилювач якості: він допомагає витратити кошти обґрунтовано, уникати помилок і будувати довіру, без якої не працює жоден партнерський проект.

*Людмила Дмитрашко,
головний державний аудитор
відділу методології забезпечення
контролю в рамках міжнародних
угод та міжнародного
співробітництва Департаменту
нормативно-методологічного
забезпечення процесу державного
фінансового контролю
Держаудитслужби*

ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ ЗА ВИТРАЧАННЯМ КОШТІВ НА ОПЛАТУ ПРАЦІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

ВИКЛИКИ ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнний стан в Україні, запроваджений через повномасштабну збройну агресію російської федерації, поставив перед державою складне завдання: забезпечити максимально раціональне, прозоре та контрольоване використання публічних фінансів. Особливо чутливим та одночасно витратним напрямом бюджету є оплата праці працівників бюджетної сфери.

У сучасних умовах обмежених ресурсів та перерозподілу фінансування на потреби оборони і гуманітарного забезпечення питання законного та ефективного

використання коштів на оплату праці стало не лише проблемою фінансової дисципліни, а й безпеки держави. Будь-яке нецільове чи надмірне витрачання державних коштів може мати серйозні наслідки: зрив соціальних програм, затримки виплат допомог вразливим категоріям населення та військовослужбовцям.

Водночас держава повинна підтримувати працездатність працівників критичної інфраструктури, органів влади, освітніх, медичних та соціальних закладів. Це вимагає дотримання балансу між економією та соціальною справедливістю. Хоча воєнний стан запроваджений на всій території України, ситуація в регіонах сут-

тево відрізняється. Від роботодавців у відносно спокійних областях очікується, що вони, за можливості, продовжуватимуть роботу, підтримуючи економіку та функціонування державних органів. Кожен роботодавець самостійно оцінює умови: якщо робота неможлива, оголошується простій; якщо ж діяльність можлива — робота триває.

ЗАКОНОДАВЧІ ЗМІНИ ДЛЯ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ПІД ЧАС ВІЙНИ

У відповідь на воєнні виклики Верховна Рада ухвалила Закон «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» від 15.03.2022 №2136-IX, що набув чинності 24.03.2022. Цей Закон визначає особливості трудових відносин працівників підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності та виду діяльності на період дії воєнного стану.

Закон запроваджує низку тимчасових норм, які спрощують регулювання праці під час війни: можливість призупинення дії трудових договорів, надання відпусток без збереження зарплати та інші. Зокрема, ст. 13 Закону визначає, що призупинення дії

трудового договору означає тимчасове припинення роботодавцем забезпечення працівника роботою, а працівником — виконання своїх обов'язків у зв'язку зі збройною агресією. При цьому трудові відносини не припиняються.

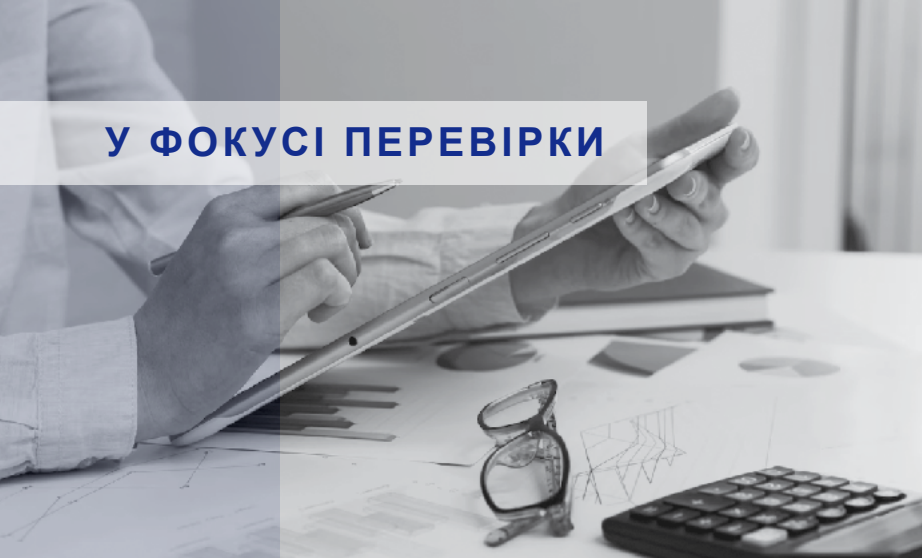
Такий механізм дозволяє економити бюджетні кошти, але практика показує, що керівники бюджетних установ часто ним не користуються, а виплачують зарплату за час простою відповідно до ст. 113 КЗпП України — не нижче двох третин тарифної ставки (посадового окладу).

ПОНЯТТЯ ПРОСТОЮ, МЕХАНІЗМИ ЙОГО МІНІМІЗАЦІЇ ТА ОПЛАТИ

Стаття 34 КЗпП визначає простій як тимчасове припинення роботи через відсутність організаційних або технічних умов, непереборну силу чи інші обставини. Простій — це вимушена пауза, яка об'єктивно перешкоджає виконанню трудових обов'язків. Рішення про запровадження простою має бути обґрунтованим реальними обставинами.

Закон також дозволяє мінімізувати простої. Працівники можуть за своєю згодою бути переведені на іншу роботу на тому ж підприємстві чи в установі або на інше

підприємство в межах тієї ж місцевості, на строк до одного місяця, з урахуванням їхньої спеціальності та кваліфікації.

Відповідно до п. 1 постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання оплати праці працівників державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, що фінансуються або дотуються з бюджету, в умовах воєнного стану» від 07.03.2022 №221 керівникам державних органів, підприємств, установ та організацій, що фінансуються або дотуються з бюджету, до припинення чи скасування воєнного стану в Україні в межах фонду заробітної плати, передбаченого у кошторисі, надано право самостійно визначати розмір оплати часу простою працівників, але не нижче від двох третин тарифної ставки встановленого працівникові тарифного розряду (посадового окладу).

ПРАКТИКА КОНТРОЛЮ ЗА ОПЛАТОЮ ПРАЦІ НА ЧЕРКАЩИНІ

Реалії воєнного стану на Черкащині демонструють, наскільки

важливим є контроль за витратами. Так, ревізії у двох громадах області, які не входять до переліку територій активних бойових дій, виявили численні порушення у використанні бюджетних коштів.

В одній із громад понад три роки на простої перебувала частина працівників бібліотек, будинків культури та дитячо-юнацьких спортивних шкіл. Попри те, що заклади працювали у звичайному режимі та мали всі необхідні умови, наказів про виведення їх з простою не було видано, що призвело до безпідставного витрачання 328 тис. гривень.

Іншою поширеною проблемою стало неправильне обчислення зарплати за час простою.

При тому, що керівниками були видані накази на виконання вищевказаної постанови КМУ від 07.03.2022 №221, якими передбачено здійснювати нарахування і виплату заробітної плати за час простою у розмірі двох третин тарифної ставки (посадового окладу), бухгалтер нараховувала заробітну плату технічним працівникам закладів освіти, які протягом 2022–2023 рр. перебували на простої, у розмірі двох третин, але виходячи вже з розміру мінімальної заробітної плати, яка перевищувала посадові оклади майже вдвічі. Нехтування бухгалтером наказів керівника коштувало бюджету 1411 тис. гривень.

Крім того, ігноруючи накази керівника, окремим педагогічним працівникам бухгалтер нараховувала заробітну плату за час простою з розрахунку двох третин посадового окладу (тарифної ставки), але з урахуванням доплат та

надбавок при тому, що наказами передбачено здійснення виплат з розрахунку двох третин посадового окладу (тарифної ставки). Вартість помилки — 325 тис. грн бюджетних коштів.

ПОРУШЕННЯ У ПРЕМІЮВАННІ ТА ДИСТАНЦІЙНІЙ РОБОТІ

Не уникали порушень і під час преміювання: за грудень 2022 року «за добросовісне виконання обов'язків» щомісячну премію отримали працівники, які перебували на простой з червня місяця. У 2023–2024 рр. премії отримували навіть колишні співробітники, які уже 3–4 місяці не були у трудових відносинах. На «благодійну допомогу» таким особам витрачено 143 тис. гривень.

Для воєнного стану також характерне переведення працівників закладів освіти на дистанційну роботу. В цей період поширеними стали порушення нарахування доплат за важкі та шкідливі умови праці, використання в роботі дезінфікуючих засобів, зокрема для кухарів і технічного персоналу. Доплати нараховувалися навіть у канікулярний період або в час дистанційного режиму, коли працівники фактично не виконували зазначені обов'язки, що призвело до зайвих витрат у сумі 68 тис. гривень.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Причини цих порушень, ймовірно, пов'язані з бажанням керівників зберегти мотивацію персоналу в складних умовах. Проте вирішувати такі питання необхідно у правовому полі, суворо дотримуючись законодавства.

Забезпечення законності та ефективності використання кожної бюджетної гривні в умовах війни — це не лише про економіку, а й про відповідальність перед суспільством та майбутнім держави. Кожне рішення щодо оплати праці має відповідати не лише букві закону, а й духу часу — часу, який вимагає єдності, чесності та раціональності. Саме через сумлінне дотримання фінансової дисципліни ми наближаємо перемогу не тільки на полі бою, а й у щоденній роботі державних органів.

Інна Курченко,
начальник відділу контролю в
галузі оборони, в правоохоронних
органах та органах влади
Управління Північного
офісу Держаудитслужби в
Черкаській області

Марина Кривошиш,
головний державний фінансовий
інспектор відділу контролю
в аграрній галузі, екології та
природокористування Управління
Північного офісу Держаудитслужби
в Черкаській області

Передача допомоги.
Червень 2025 року

ПІДТРИМКА СИЛ ОБОРОНИ

У березні 2022 р. незламна та нескорена Миколаївщина стала щитом на шляху ворога. Тоді лінія фронту проходила лише за 20 км від Миколаєва, а ракетні обстріли та дроніві атаки стали сумною буденністю. Щоденна підтримка військових набула особливого значення.

З початку повномасштабного вторгнення миколаївські аудитори стали активними учасниками волонтерського руху. Зокрема, працювали на гуманітарних складах, долучалися до кібервійська і безпосередньо допомагали військовим та силам тероборони. Їхня підтримка — приклад того, як згуртований тил допомагає тримати фронт.

Після утворення у 2022 р. БО «Благодійний фонд «Підконтролем», миколаївські аудитори щомісяця перераховують добровільні внески на підтримку армії. Окрім того, Управління долучається до збору коштів на потреби військовим підрозділам, які безпосередньо стоять на захисті південних рубежів України. Завдяки об'єднаним зусиллям керівництва та профспілки, вдалося зібрати більш ніж мільйон гривень.

Так, у червні 2022 р., придбано модернізований безшумний квадроцикл для окремого батальйону тероборони. Цей транспорт особисто доставлено працівниками

Працівники Управління на гуманітарному складі,
березень 2022 року

MAVIC 3 для наших морпіхів
Херсон, лютий 2024 року

Управління на передову. Такий квадроцикл був вкрай важливим для оперативної евакуації поранених.

Завдяки постійній комунікації та взаємодії з капеланом Олександром Чоким, котрий пройшов 43-х денний полон, тортури і допити, працівники кілька разів на рік допомагають підрозділам Морської піхоти та Військово-Морських Сил. Долучались до зборів коштів на придбання квадрокоптерів DJI Mavic 3 для військових, які тримають херсонський напрямок. Також було закуплено і передано сучасні засоби забезпечення: дрони, оптичне обладнання; переносну зарядну станцію; додаткові акумуляторні батареї та інші важливі ресурси.

Неодноразово надавали підтримку підрозділу KRAKEN. Передавали бійцям необхідну побутову техніку.

В свою чергу Управління, на знак вдячності, отримало від захисників подяки, грамоти, сувенірну атрибутику військових частин: таких як прапори, монети, марки, шеврони.

3 РЕГІОНІВ

Денис Яковлев і Іван Дошинський доставили квадроцикл на передову. Жовтень 2022 року

Підтримка фронту від кожного з нас та самовіддана робота бійців ЗСУ доводять, що наша сила — в єдності. Кожен на своєму місці робить усе можливе й навіть неможливе заради спільної мети — Перемоги.

Слава Україні! Героям Слава!

*Пресслужба Управління Південного офісу Держаудитслужби
в Миколаївській області*

Серпень 2022 року

Спецпідрозділ KRAKEN отримав партію побутової техніки від аудиторів.
Листопад 2024 року

Перед відправкою допомоги.
Червень 2025 року

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИЙ ПРОЕКТ НЕ ЗОВСІМ ВДАВСЯ

Міністерство у справах ветеранів України є головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері підтримки та реалізації інтересів ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб і членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

Відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» державна політика соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України — цілеспрямована, системна діяльність органів державної влади щодо забезпечення соціального захисту ветеранів війни та членів їх сімей, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України шляхом надання

їм пільг і гарантій соціального захисту відповідно до законодавства.

Ветеранами війни є особи, які брали участь у захисті Батьківщини чи в бойових діях на території інших держав. До ветеранів війни належать: учасники бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасники війни.

В умовах триваючого здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації забезпечення реінтеграції ветеранів війни до мирного життя є важливим завданням держави.

З метою реалізації зазначеного завдання щодо реінтеграції ветеранів війни до мирного життя Стратегією людського розвитку, яку затверджено Указом Президента України від 02.06.2021 № 225/2021, визначено оперативну ціль «Забезпечення послугами із професійної адаптації та психологічної реабілітації ветеранів війни та членів їх сімей».

Не зважаючи на те, що наразі в Україні активно відбувається реформування ветеранської політики, питання реінтеграції ветеранів

в суспільство та формування, героїзації образу ветерана і утвердження української національної та громадянської ідентичності, особливо в умовах збройної агресії рф, спричиненої повномасштабним вторгненням в Україну та надання Збройними Силами України їй відсічі, є сьогодні актуальними та пріоритетними.

З огляду на те, що з початку збройної агресії рф чисельність зареєстрованих ветеранів війни в державі постійно збільшується (з 974 254 особи станом на 01.01.2020 до 1 201 806 особи станом на 30.06.2024) питання запровадження дієвої системи адаптації ветеранів війни до цивільного життя в є вкрай актуальним.

Держаудитслужба провела у Міністерстві у справах ветеранів України державний фінансовий аудит виконання бюджетних програм за 2020–2024 рр., під час якого досліджувалося використання коштів державного бюджету, виділених на соціальну та професійну адаптацію ветеранів війни під час переходу від військової служби до цивільного життя.

Кошти на ці цілі були виділені із державного бюджету за бюджетною програмою за КПКВК 1501030 «Заходи з формування позитивного образу ветеранів війни, виготовлення бланків посвідчень та нагрудних знаків, розвитку ветеранського руху, вшанування пам'яті Захисників та Захисниць України» (далі — КПКВК 1501030).

Одним із завдань бюджетної програми КПКВК 1501030 було визначено запровадження експериментального проекту інститут помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя.

Для того щоб зрозуміти, які потреби та проблеми виникають у ветеранів після звільнення із військової служби необхідно зібрати інформацію про них.

З метою накопичення та узагальнення на державному рівні інформації про потреби ветеранів Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального статусу» передбачено створення Єдиного державного реєстру ветеранів війни (далі — Реєстр).

Реєстр є єдиною державною інформаційно-комунікаційною системою, призначеною для збирання, реєстрації, накопичення, зберігання, захисту та знеособлення інформації про ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей таких осіб та членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 700 затверджено Положення про Єдиний державний реєстр ветеранів війни (далі — Положення), яким визначено процедуру створення, ведення, доступу до відомостей Реєстру та порядок одержання інформації з інших реєстрів та інформаційних баз даних щодо фізичних осіб для внесення відомостей до Реєстру.

Відповідно п. 3 Положення Реєстр ведеться з метою:

- ведення обліку осіб;
- реалізації особами пільг та інших соціальних гарантій, передбачених законодавчими актами;
- адміністрування потреб осіб;
- координації діяльності центральних та місцевих органів

виконавчої влади та у випадках, передбачених законом, органів місцевого самоврядування з питань соціального захисту осіб.

Аудит проведений у Міністерстві у справах ветеранів України, яким здійснюється адміністрування Реєстру, що інформаційно-комунікаційної системи «Єдиний державний реєстр ветеранів війни» прийнято на баланс і введено в постійну експлуатацію наказом Мінветеранів від 09.02.2023 № 26, що зумовило можливість здійснювати заходи стосовно нарощування функціональних можливостей Реєстру, зокрема в частині обліку та адміністрування потреб.

Збір інформації щодо потреб ветеранів забезпечено Міністерством шляхом проведення соціологічних досліджень, у тому числі в суспільстві для вивчення суспільної думки щодо сприйняття ветеранів війни, організації конференцій, форумів, програм та інших публічних заходів за участі ветеранів, функціонування гарячої лінії кризової підтримки ветеранів тощо.

Водночас, вади в організації та управлінні процесами спричинили несвоєчасну та не у повному обсязі реалізацію зазначеним Мі-

ністерством окремих завдань, що засвідчили результати проведеного аудиту.

Зокрема, Мінветеранів зволікало з дотримання строків впровадження інституту помічника ветерана та незабезпечило своєчасного нормативного врегулювання функціонування державного інституту помічника ветерана, що не дало змогу в повній мірі виконати завдання програми та було охоплено лише 1,3% від затвердженої чисельності ветеранів, яких планувалося залучити до участі у проекті.

Так, Програмою діяльності Кабінету Міністрів України, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 12.06.2020 №471, визначені основні завдання (стратегічні цілі), які стоять на виконанні Мінветеранів в довгостроковій перспективі, зокрема «Відновлення та повноцінне життя» ветеранів війни, осіб які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів їх сімей та «Реінтеграція в суспільство» — сприяння можливостям для ветеранів війни.

На виконання низки Урядових рішень Мінветеранів розробило План першочергових заходів щодо запровадження інституту помічника ветерана у системі переходу від військової служби до цивільного життя та надання послуг ветеранам і членам їх сімей (далі — План першочергових дій), яким передбачено зокрема заходи та строки їх виконання щодо реалізації експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана у системі переходу від військової служби до цивільного життя.

Аудиторським дослідженням встановлено, що ключові завдан-

ня, передбачені Планом першочергових дій, не були вчасно реалізовані, як от прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про реалізацію експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя» від 19.06.2023 №652, постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання реалізації експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя» від 10.10.2023 №1074, якою зокрема визначено механізм фінансування реалізації експериментального проекту.

Відповідно, не дотримано строки затвердження Методичних рекомендацій щодо реалізації експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя, Порядку визначення обсягу, умов, вартості, показників надання послуги з підтримки переходу ветеранів від військової служби до цивільного життя, критеріїв її оцінки та якості.

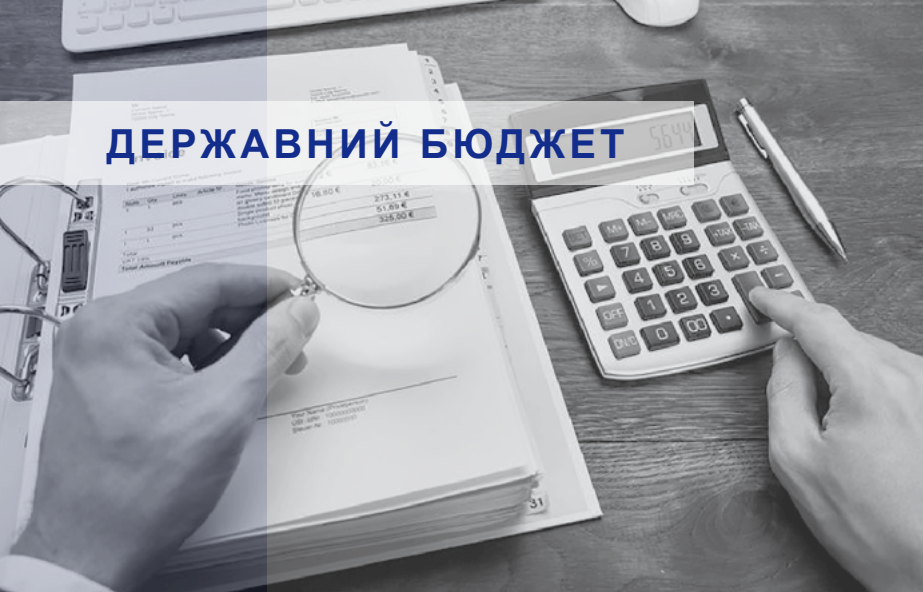
Затвердження із запізненням зазначеного порядку не дало змогу ефективно провести реалізацію експериментального проекту своєчасно, оскільки зазначений порядок встановлює механізм

визначення обсягу, умов, вартості, показників надання послуги з підтримки переходу ветеранів від військової служби до цивільного життя, критерії показників оцінки якості надання послуги, зокрема з використанням засобів інформаційно-комунікаційних систем Мінветеранів, та форми звітності помічників ветерана, сервісних офісів у справах ветеранів (далі — сервісні офіси), структурних підрозділів Вінницької, Дніпропетровської, Закарпатської, Київської, Львівської, Миколаївської, Полтавської, Сумської, Харківської обласних та Київської міської державних адміністрацій (військових адміністрацій) з питань ветеранської політики або до їх утворення — структурних підрозділів, на які покладено функції з реалізації експериментального проекту (далі — структурні підрозділи).

Крім цього затвердження із запізненням примірної форми договору про відшкодування вартості послуг з підтримки переходу ветеранів від військової служби до цивільного життя, наданих помічником ветерана, не дало змогу своєчасно розпочати реалізацію проекту, оскільки не було можливості укладати договори сервісним офісам із структурними підрозділами обласних державних (військових) адміністрацій.

Лише в грудні 2023 р. (в кінці

бюджетного року) Мінветеранів затвердило Методичні рекомендації щодо організації роботи помічників ветерана в громаді та взаємодії з заінтересованими суб'єктами, які розроблені з метою надання практичних порад для роботи помічників ветерана в громаді та взаємодії з заінтересованими особами. А проект Порядку взаємодії сил безпеки і сил оборони та суб'єктів надання підтримки ветеранам війни та членам їх сімей був розроблений Мінветеранів, однак не направлений на погодження до заінтересованих осіб.

Також Мінветеранів нездійснювало щомісячного моніторингу реалізації заходів експериментального проекту та результатів їх запровадження, а збило лише узагальнену інформацію про стан реалізації експериментального проекту.

Крім цього, під час аудиту проведено аналіз прийнятих управлінських рішень щодо розподілу виділених бюджетних коштів на фінансування вказаних заходів, який засвідчив зокрема таке.

Аналіз зведеної інформації про стан реалізації експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана

в системі переходу від військової служби до цивільного життя у областях і в м. Київ станом на 31.12.2023 у відсотковому співвідношенні до затверджених (планових) результативних показників у паспорті бюджетної програми на 2023 р. і звіті про виконання паспорту бюджетної програми на 2023 р. та встановлено, що загальна кількість укладених договорів з фахівцями із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб складає — 3 одиниці, з них: у Дніпропетровській області — 1 одиниця та у Миколаївській — 2 одиниці, що становить 12,5% від затвердженої кількості 24 одиниць.

Загальна кількість помічників ветерана, які надавали послуги в рамках укладених договорів — 4 особи, з них: у Дніпропетровській та Миколаївській областях по 2 особи, що становить 2% від затвердженої кількості 198 одиниць.

Загальна кількість послуг наданих помічниками ветерана за укладеними договорами становить — 925 одиниць, з них: у Дніпропетровській області — 765 одиниць та у Миколаївській області — 160 одиниць, що становить 0,9% від затвердженої кількості 103 026 одиниць.

Загальна кількість ветеранів, яким надано послуги з підтримки переходу від військової служби до цивільного життя протягом дії експериментального проекту в рамках договорів налічує 248 осіб, з яких: 88 осіб у Дніпропетровській області та 160 осіб у Миколаївській області, що становить 1,3% від затвердженої кількості 19 800 осіб.

Зазначене свідчить про те, що Мінветеранів на низькому рівні

(менше одного відсотка від загальної суми затверджених бюджетних призначень та лише в двох з дев'яти експериментальних областях та м. Києва) використало на реалізацію експериментального проекту щодо запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя, адже основним завданням бюджетної програми визначено запровадження інституту помічника ветерана в системі переходу від військової служби до цивільного життя, а ціллю державної політики, на досягнення яких спрямовано реалізацію бюджетної програми, зокрема зазначеного напряму є реінтеграція ветеранів в суспільство.

Через недотримання строків виконання Плану першочергових дій (заходів), індикаторів їх виконання (невчасне розроблення та прийняття/направлення на прийняття нормативно-правової бази) призвело до неможливості взяття (прийняття) участі сімом обласним військовим адміністраціям та Київській міській державній адміністрації (військовим адміністраціям) в реалізації експериментального проекту та до неможливості забезпечити підтримку ветеранів та якісне надання їм послуг, в наслідок чого Мінветеранів неякісно/неефективно виконало функцію головного розпорядника бюджетних коштів та

відповідального виконавця бюджетної програми та провалило виконання експериментального проекту у 2023 р.

Законами України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» і «Про Державний бюджет України на 2025 рік» передбачено субвенцію з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб та окремі заходи з підтримки осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, головним розпорядником якої є Мінветеранів.

Маємо надію, що ситуація з допомоги та підтримки Захисників та Захисниць змінюється на найкраще... і Мінветеранів врахує свої прорахунки при викотрестанні коштів на ці цілі у 2023 р.

Ірина Дяченко,
заступник директора
департаменту — начальник
відділу Департаменту контролю
у соціальній галузі та сфері
культури

Леся Масна,
заступник директора
департаменту — начальник
відділу Департаменту контролю
у соціальній галузі та сфері
культури

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЗИТИВНОГО МІЖНАРОДНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Міжнародний імідж і репутація країни — це сукупність факторів, що зумовлюють її сприйняття у світі крізь призму ідеалів і цінностей, реалій політичного устрою, соціально-економічної моделі та позиціювання на міжнародній арені.

В умовах військового, політичного, економічного, культурного та інформаційного протистояння з російською федерацією надзвичайно актуальним є доведення до світової спільноти об'єктивної інформації про події, що відбуваються в Україні.

Збройна агресія російської федерації проти України засвідчила необхідність створення ефективних шляхів та способів комунікації з усіма суб'єктами міжнародних відносин.

Отже, формування позитивного сприйняття України вимагає скоординованої державної політики з метою системного та активного по-

ширення власних наративів з використанням усіх доступних форматів комунікації.

Ключовими стратегіями формування позитивного іміджу України є: *розвиток культурної дипломатії* — промоція української культури, популяризація української мови та літератури;

економічна дипломатія — залучення інвестицій, розвиток торгівлі, туризму;

політична дипломатія — підтримка демократичних цінностей, активна участь у міжнародних організаціях, розвиток партнерських відносин;

робота з громадською думкою — активна взаємодія зі ЗМІ, робота з соціальними мережами, робота з українською діаспорою;

внутрішня робота — розвиток громадянського суспільства, боротьба з корупцією, розвиток освіти

та науки, розвиток культури та історичної свідомості.

У 2021 р. Указом Президента України було схвалено Стратегію інформаційної безпеки, яка визначає актуальні виклики та загрози національній безпеці України в інформаційній сфері, стратегічні цілі та завдання, спрямовані на протидію таким загрозам, захист прав осіб на інформацію та захист персональних даних.

Поміж інших Стратегія інформаційної безпеки визначає такі стратегічні цілі як розробка і поширення позитивних наративів та інформаційних кампаній за кордоном, утвердження іміджу України як демократичної європейської держави, що прагне повноправного членства в ЄС і НАТО, та розвиток інформаційного суспільства та підвищення рівня культури діалогу.

У березні 2023 р. на досягнення згаданих стратегічних завдань Кабінет Міністрів України затвердив план заходів на період до 2025 р. і визначив міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, які забезпечують їх реалізацію коштом державного бюджету, а також інших джерел фінансування, не заборонених законодавством.

Основною проблемою при цьому є відсутність затвердженої Кабінетом Міністрів України Державної цільової програми формування позитивного міжнародного іміджу України, яка б сприяла підвищенню іміджу України в умовах воєнного стану та охоплювала різні аспекти, такі як культурна дипломатія, економічне співробітництво, інформаційна політика та забезпеченню концентрації фінансових, матері-

ально-технічних, інших ресурсів, а також координації діяльності центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій для розв'язання найважливіших проблем.

Засади розроблення, затвердження та виконання державних цільових програм визначає Закон України «Про державні цільові програми».

Своєю чергою, Бюджетний кодекс України передбачає застосування програмно-цільового методу у бюджетному процесі, тобто методу управління бюджетними коштами для досягнення конкретних результатів за рахунок коштів бюджету із застосуванням гендерно орієнтованого підходу та здійсненням оцінки ефективності використання бюджетних коштів на всіх стадіях бюджетного процесу.

Державна цільова програма має кілька ключових переваг, особливо в умовах воєнного стану, серед яких чітке визначення пріоритетних цілей, завдань, заходів та відповідальних виконавців для досягнення конкретних результатів під час надзвичайних обставин. Вона дозволяє більш ефективно розподіляти бюджетні кошти з урахуванням особливостей воєнного стану, забезпечуючи їх цільове використання та контроль за виконанням.

Важливою особливістю державних цільових програм є координація дій між різними органами влади, громадськими організаціями та міжнародними партнерами.

Програмно-цільовий метод, що застосовується при розробці та реалізації державної цільової програми на середньостроковий період, сприяє ефективному розпо-

ділу та використанню бюджетних коштів, спрямованих на досягнення визначених цілей.

У 2025 р. Державною аудиторською службою України досліджено ефективність використання 345,3 млн грн бюджетних коштів, виділених Міністерству закордонних справ України у 2020–2025 рр. на фінансову підтримку забезпечення міжнародного позитивного іміджу України, забезпечення діяльності Українського інституту, заходи щодо підтримки зв'язків з українцями, які проживають за межами України.

Для формування та реалізації заходів у сфері публічної дипломатії Міністерство закордонних справ розробило Стратегію публічної дипломатії МЗС на 2021–2025 рр.

У цій стратегії термін «публічна дипломатія» використовується як стратегічний напрям діяльності державних установ: апарату Міністерства закордонних справ України, закордонних дипломатичних установ України (ЗДУ) та Українського інституту, який передбачає комунікацію та взаємодію з громадянами інших країн задля формування сприятливої

для України громадської думки, довіри та взаєморозуміння, а також просування національних інтересів і досягнення зовнішньополітичних цілей України.

Основними напрямками публічної дипломатії є культурна, економічна, експертна, кулінарна, науково-освітня, спортивна і цифрова дипломатія

Аналіз реалізованих заходів у межах бюджетної програми «Фінансова підтримка забезпечення міжнародного позитивного іміджу України, забезпечення діяльності Українського інституту, заходи щодо підтримки зв'язків з українцями, які проживають за межами України» засвідчив про значну подібність у методах і формах їх реалізації, які використовуються як закордонними дипломатичними установами так і державною установою «Український інститут», що підтверджує наявність спільної мети програм — формування та забезпечення міжнародного позитивного іміджу України засобами культурної дипломатії, інформаційного супроводу та міжкультурного діалогу.

Разом з тим, встановлено окремі випадки дублювання функцій між ЗДУ та Українським інститутом щодо зовнішньої комунікації, іміджевої політики, міжнародного партнерства та інформаційного впливу, що свідчить про потребу чіткого розмежування повноважень або посилення координації між цими структурами для підвищення ефективності використання бюджетних ресурсів.

Як приклад. На фестивалі «UKRAINA! Festiwal Filmowy w Warszawie» у Варшаві Український інститут організував у 2021 і 2023

роках презентації сучасного українського кіно, використавши 0,3 млн грн державних коштів і 2,3 млн грн спонсорських коштів. При цьому, Посольство України в Польщі у ці періоди забезпечило інформаційно-іміджеву та протокольну підтримку цього ж заходу, спрямувавши 0,3 тис. гривень.

Схожа ситуація мала місце під час Міжнародного кінофестивалю в Торонто у 2022 р., у якому Посольство України в Канаді забезпечувало іміджеву та протокольну підтримку, а Український інститут — участь українських кінопроектів у професійній програмі. Обидва заходи профінансовані на суму 3,5 тис. дол. США та 0,5 млн грн партнерських коштів.

Виконання закордонними дипломатичними установами та Українським інститутом, ідентичних за змістом культурно-освітніх заходів, дублювання функцій цими виконавцями засобами культурної дипломатії та відсутність сформованої комплексної програми дій в напряму планування та виконання заходів з просування іміджу України, призвело до нераціонального розподілу державних ресурсів щонайменше на суму 19,1 млн гривень.

Одним із основних завдань закордонних дипломатичних установ України є поширення інформації про Україну в державі перебування або міжнародній організації. Реалізацію з просування позитивного іміджу України за кордоном ЗДУ здійснюють через утворені в цих установах Культурно-інформаційні центри, які виступають майданчиками для просування культури, мови та ідентичності України.

Водночас в низці посольств бракує фахових спеціалістів за культурно-освітнім напрямом, що впливає на результативність заходів з просування іміджу України. Як наслідок, ці заходи за своїм змістом, формою та бюджетом одного заходу у середньому 50 тис. грн мають переважно фрагментарний характер — це виставки, ярмарки, реклами тощо.

Варто звернути увагу, що заходи з просування іміджу України (культурні, інформаційні) проводяться не лише Міністерством закордонних справ, а й іншими центральними органами виконавчої влади, зокрема, Міністерством культури та інформаційної політики, Міністерством освіти і науки, Державним агентством розвитку туризму, Державним агентством України з питань кіно та іншими державними органами.

Кожен із цих органів керується локальними нормами під час реалізації заходів з просування іміджу України. Заходи виконуються переважно самостійно, спільне їх проведення, наприклад з МЗС чи Українським інститутом, навіть не планувалося. Окремими органами влади проводилися ідентичні заходи без узгодження спільних дій в цьому напрямку. Як результат, аудиторії надавалась одноманітна інформація з різних джерел.

Наприклад, Держкіно упродовж 2020–2024 рр. проведено 51 захід щодо популяризації національних фільмів за кордоном, на які спрямовано близько 20,9 млн грн. Разом з тим, у 2024 р. Український інститут реалізував 12 заходів, спрямованих на просування українського кіно за ме-

жами країни, бюджетом 1,6 млн гривень. На проведення Українським інститутом подібних за змістом заходів у 2023–2024 рр. залучені 12,6 млн грн спонсорських коштів.

Натепер немає єдиної інформаційної бази про результати проведених заходів з формування міжнародного іміджу України, які реалізуються різними державними органами, та загальні обсяги державних витрат, які спрямовані на їх реалізацію.

Відсутність комплексного підходу до питання формування позитивного міжнародного іміджу України за невизначеності пріоритетності вкладень бюджетних коштів, єдиної інформаційної бази створює ризик розпорошення зусиль органів влади та неефективного використання державних коштів.

Через недоліки на етапі попереднього планування, зокрема не проведення оцінки доступних ресурсів та можливостей, правового поля країни-реалізації, а також аудиту потенційних партнерів тощо упродовж 2020–2024 рр. МЗС не реалізовано щонайменше 55 заходів з просування іміджу

України, на які з державного бюджету спрямовано близько 2 млн гривень.

Такі системні чинники як складність процедури отримання громадами українців фінансової підтримки у країні перебування, організаційна та технічна неготовність громад українців за кордоном, інфраструктурні та дозвільні обмеження тощо не сприяли реалізації упродовж 2020–2024 рр. щонайменше 44 заходів з фінансової підтримки на загальну суму 1,3 млн гривень.

Вказане підкреслює потребу запровадження єдиного державного підходу до формування позитивного міжнародного іміджу України, що забезпечить узгодженість дій і координацію між виконавцями, ефективність державної іміджевої політики України.

Застосування програмного методу дасть змогу охопити впровадження пріоритетних заходів з просування позитивного іміджу України та забезпечити ефективне використання державних ресурсів в умовах воєнного стану.

Тетяна Андрієнко,
заступник директора
Департаменту контролю в
галузі оборони, в правоохоронних
органах та органах влади

Наталія Ключник,
начальник відділу
Департаменту контролю в
галузі оборони, в правоохоронних
органах та органах влади

ЯК НЕДОСТОВІРНІ ДАНІ ОБЕРНУЛИСЯ МІЛЬЙОННИМИ ЗБИТКАМИ

Медичний кисень, O_2 — це очищений, безбарвний газ без запаху і смаку, який застосовується для вдихання при різних патологічних станах. Його використовують при: захворюваннях дихальних шляхів (пневмонія, бронхіальна астма), серцево-судинних порушеннях, хірургічних операціях отруєннях (вуглекислим газом, синильною кислотою, фосгеном тощо).

Кисень сприяє нормалізації роботи мозку, серця, нирок та інших органів.

Він поділяється на газоподібний та рідкий. Основна різниця — це фізичний стан і спосіб зберігання:

- газоподібний медичний кисень зберігається при кімнатній температурі та готовий до використання безпосередньо пацієнтами через маски, трубки, кисневі кон-

центратори або централізовану систему в лікарні;

- рідкий медичний кисень — це скраплений газ, який займає менше об'єму, зручний для транспортування та зберігання у великих кількостях при температурі $\sim -183^\circ\text{C}$. Перед використанням його випаровують у газоподібний стан.

Загалом, медичний кисень — товар стратегічного значення, особливо в умовах пандемії та воєнного стану. Але навіть у таких критичних сферах трапляються порушення, які не лише підривають довіру до постачальників, а й завдають реальної фінансової шкоди медичним установам.

Уявімо: лікарня закуповує життєво необхідний медичний кисень. У документах усе виглядає правильно — товар отримано, накладні під-

писані, кошти перераховані. Але є одна деталь: у паперах зазначено газоподібний кисень, а фактично посталено рідкий. І ця різниця — не просто технічна. Вона коштує сотні тисяч гривень.

Так, працівники Управління Західного офісу Держаудитслужби у Волинській області провели заходами державного фінансового контролю у двох медичних закладах області встановили завищення вартості закупівель і, як наслідок, матеріальних збитків на загальну суму понад 1,4 млн гривень.

Отож, два медичні заклади області у період з 2021 по 2024 рр. закуповували медичний кисень в постачальника, який двічі фігурує у схемах, пов'язаних із внесенням недостовірних даних у видаткові накладні.

Зокрема, Товариство N постачало рідкий медичний кисень, а у видаткових накладних зазначався газоподібний кисень, який має інші характеристики, інші умови зберігання, іншу вартість — дешевший за обліком, але дорожчий за фактом.

Здавалося б у чому проблема? Адже, рідкий медичний кисень —

цінний і технологічно складний продукт, який використовується в централізованих системах подачі кисню в лікарнях. Та ревізори дослідили, що міська лікарня, провівши тендери, за документами купувала кисень медичний газоподібний шляхом укладання прямих договорів з постачальника, за умовами яких Товариство зобов'язується здійснити поставку кисню медичного газоподібного, а лікарня зобов'язується прийняти та своєчасно оплатити вищезазначену продукцію. Фактично ж до медичної установи поставлявся кисень рідкий медичний транспортними цистернами, який заправлявся в газифікатор вказаного лікувального закладу.

Дослідженням нормативних документів з'ясовано, що виробництво, упаковка, маркування, транспортування і зберігання саме рідкого кисню медичного здійснювалася відповідно до вимог міждержавного стандарту ГОСТ 6331-78. Кисень рідкий технічний і медичний. Технічні умови (із змінами), затвердженого постановою Державного комітету стандартів Ради Міністрів СРСР від 26.05.1978 №1418, що діє в Україні.

Центральна міська лікарня області обладнана киснево-газифікаційною станцією (кріогенним газифікатором), яка призначена для виробництва кисню медичного газоподібного із рідкого кисню, що й дало змогу перероблювати поставлений кисень з однієї форми в іншу.

Тож, враховуючи технологічний процес виробництва кисню медичного газоподібного, що здійснюється методом газифіка-

ції кисню медичного рідкого безпосередньо на території лікарні, а також умови поставки товару, які визначені у договорах поставки та провівши певні розрахунки із застосуванням формули для переведення маси рідкого кисню в кубічні метри газоподібного кисню за нормальних умов по ГОСТ 2939 (тиск 101,3 кПА чи 760 мм ртст, температура 293 К чи 20°C):

$$V = \frac{m \times 1000}{1,33},$$

де V — обсяг газоподібного кисню за нормальних умов, м³,

m — маса рідкого кисню в тонах, т,

1,33 — густина кисню газоподібного за нормальних умов, кг/м³

Ревізори прорахували, що з 1 т рідкого кисню утворюється 750 м³ газоподібного кисню (розрахунок:

$$V = \frac{1 \times 1000}{1,33} = 750 \text{ м}^3.$$

У підсумку, провівши перерахунок вартості поставленого товару за наданими Товариством N накладними, виходячи з кількості кисню рідкого медичного, визначеного на основі технічного розрахунку, та ринкових цін на рідкий медичний кисень, оприлюднених в системі ProZorro, які найкраще наближені до дати укладання договорів з постачальником фахівці дійшли висновку,

що внаслідок використання первинних документів із недостовірними даними центральна міська лікарня прийняла та оплатила поставлений товар за завищеною вартістю розрахунково на суму 1 131,6 тис. грн, що призвело до зайвої сплати коштів на зазначену суму.

Така ж схема з постачанням кисню того ж самого постачальника виявлена ревізією в ще одному комунальному медичному підприємстві області. Сума завданих збитків 287,6 тис. гривень.

На перший погляд — технічна помилка. Але на практиці — завищення вартості закупівлі, яке призвело до фінансових втрат медичних установ на сотні тисяч і навіть мільйони гривень.

У кожному випадку були конкретні посадові особи, які підписували документи — інженери, директори, відповідальні за закупівлі. Що це: недбалість чи навмисне викривлення інформації, яка призвела до втрат коштів залишається з'ясувати правоохоронним органам, яким направлені матеріали обох заходів державного фінансового контролю.

Анатолій Омельчук,
начальник Управління Західного
офісу Держаудитслужби
у Волинській області

ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ ВИКОРИСТАННЯ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ В УМОВАХ ТИМЧАСОВОЇ ОКУПАЦІЇ ТА РЕЛОКАЦІЇ ОРГАНІВ ВЛАДИ

Російська військова агресія проти України створила безпрецедентні виклики для функціонування органів державної влади, зокрема і у сфері фінансового контролю. Найскладніша ситуація склалася в областях, які зазнали тимчасової окупації або знаходяться в зоні бойових дій.

Війна ускладнила роботу державних аудиторів, які повинні контролювати використання державних коштів та майна. Зруйнована інфраструктура, втрата документації, зміна місць знаходження підприємств та організацій, а також безпекова ситуація ускладнюють проведення аудиторських перевірок. Для подолання цих перешкод дуже важлива співпраця Державної аудиторської служби України з релокованими органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

РОЛЬ РЕЛОКОВАНИХ ОРГАНІВ ВЛАДИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Релоковані органи влади та органи місцевого самоврядування є критично важливими для підтримки життєдіяльності громад, особливо в умовах війни, забезпечуючи безперервність надання послуг, сприяючи відновленню економіки та соціальній стабільності. Вони допомагають громадам адаптуватися до нових умов, координують процеси переміщення бізнесу та населення, а також забезпечують правопорядок та громадську безпеку.

З майже повністю окупованої Луганської області більшість органів державної влади та місцевого самоврядування релокувалися на підконтрольну територію. Релокація орга-

нів влади та самоврядування — це складний процес, але він необхідний для забезпечення стабільності та розвитку громад в умовах війни. Ефективна релокація сприяє збереженню людського капіталу і доводить стійкість самих громад та їх готовність в будь-який момент повернутись на деокуповані території.

Основу бюджету Луганської області продовжують формувати державні трансферти, тоді як власні надходження залишаються на низькому рівні через воєнний стан та окупацію основної частини території області. Основні напрямки фінансування включають соціальні виплати, відновлення інфраструктури, підтримку бізнесу та забезпечення безпеки. Також, значні кошти виділяються на гуманітарні потреби та підтримку внутрішньо переміщених осіб.

РЕЛОКОВАНІ, АЛЕ ПІДКОНТРОЛЬНІ

Реалізація державної політики у сфері державного фінансового контролю є безперервним процесом, який не зупиняється через обставини чи перешкоди. Навіть при переміщенні об'єктів контролю по території України, цей процес триває задля забезпечення ефективного управління державними фінансами та запобігання порушень.

Управлінням Північно-східного офісу Держаудитслужби в Луган-

ській області проведено ревізію фінансово-господарської діяльності Управління житлово-комунального господарства Лисичанської міської військової адміністрації Северодонецького району Луганської області, що охоплювала період з початку 2022-го по кінець 2024 р.

Лисичанська міська територіальна громада перебуває під тимчасовою окупацією російською федерацією з 03.07.2022. У зв'язку з цим Управління ЖКГ було релоковано до міста Дніпро для здійснення своєї діяльності.

Під час проведення ревізії державні аудитори встановили, що витрачання коштів Управлінням житлово-комунального господарства, як головного розпорядника бюджетних коштів, здійснювалось зі значними порушеннями фінансової дисципліни та введення бухгалтерського обліку. Основними причинами стала недбалість та прийняття неефективних рішень керівництвом Управлінням житлово-комунального господарства Лисичанської міської військової адміністрації.

ВИЯВЛЕНІ ПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Управлінням ЖКГ проведено дві процедури закупівлі вантажних автомобілів-пікапів у кількості шість одиниць очікуваною вар-

тістю 4 758,00 і 5 061,10 тис. грн, відповідно. Закупівлі проведені шляхом застосування процедури «Відкриті торги з особливостями». За результатами проведених процедур закупівель Управлінням ЖКГ укладено два договори поставки з переможцями — ТОВ «Торговий дім «БУДШЛЯХМАШ» на придбання трьох вантажних автомобілів пікап у загальній сумі 4 757,40 тис. грн за одним договором і з ТОВ «НПО НТ «БУДШЛЯХМАШ» ще трьох вантажних пікапів у загальній сумі 5 061,10 тис. грн за другим договором.

Планувалося закупити транспортні засоби для виконання заходів щодо підвищення рівня безпеки населення і захищеності територій від наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру, також планувалося залучення автомобілів для обслуговування спеціальної техніки, задіяної для виконання заходів щодо забезпечення обороноздатності держави, при наданні практичної допомоги у будівництві, реконструкції, ремонту фортифікаційних споруд та рубежів оборони. Таким чином потрібні були саме вантажні автомобілі.

Під час дослідження стану виконання умов укладених договорів аудитором встановлено, що документи (сертифікати відповідності щодо індивідуального затвердження колісного транспортного засобу, митні декларації на товар та акти реалізованого транспортного засобу), які стали підставою для реєстрації транспортних засобів, відсутні як в Управлінні ЖКГ, так і в обох поставачальників.

З метою повного, всебічного та неупередженого дослідження питання щодо відповідності технічним характеристикам транспортних засобів державні аудитори звернулися до Регіонального сервісного центру ГСЦ МВС у Дніпропетровській та Запорізькій областях. На підставі отриманих копій документів виявлено невідповідність придбання транспортних засобів, які було передбачено придбати згідно технічних вимог предмета закупівлі до тендерних документів та специфікацій до зазначених договорів поставки.

Зазначені розбіжності встановлено і під час проведення інвентаризації основних засобів шляхом проведення візуального огляду куплених автомобілів пікап у кількості шести одиниць. Таким чином аудитори з'ясували, що було придбано автомобілі з меншою потужністю двигуна. Треба зазначити, що саме ця характеристика суттєво змінює їх функціональне призначення — з вантажного на пасажирський транспорт.

Цей факт підтверджено описом електронних митних декларацій, за якими це легкові автомобілі з кузовом типу «пікап». А згідно із

договорами поставок передбачено отримати вантажні автомобілі, отримання яких підтверджено видатковими накладними та Актами приймання-передачі. Тобто за документами придбано вантажні автомобілі, а фактично поставлено пасажирські.

Таким чином Управління ЖКГ безпідставно провело оплату вартості шести автомобілів пікап, що є порушенням вимог ст. 193 Господарського кодексу України та вимог ст. 526 Цивільного кодексу України. Внаслідок допущеного порушення, Управлінням ЖКГ завдано втрат фінансових ресурсів на суму понад 9,8 млн грн бюджетних коштів.

Додатковий аналіз цінової політики показав суттєве завищення закупівельної вартості в порівнянні з ринковими цінами на аналогічні автомобілі, що свідчить про можливі корупційні ризики та неефективне управління бюджетними ресурсами. Управління ЖКГ придбало автомобілі за цінами, що перевищують ринкову вартість на 33-40%. За ці кошти можна було б придбати ще 2 пікапи.

Також, під час ревізії встановлено порушення дотримання вимог законодавства щодо оприлюднення інформації про закупівлю в системі Prozorro: Управлінням ЖКГ не оприлюднено фактичні калькуляції собівартості товарів (ступень локалізації виробництва товарів) за вісьмома проведеними процедурами закупівель. Це є порушенням п. 13 Порядку підтвердження ступеня локалізації виробництва товарів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.08.2022 № 861.

НЕДОЛІКИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПОРЯДКОВАНИХ КОМУНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Проблеми не обмежилися сферою закупівель. Ще одним цікавим питанням ревізії виявилось дослідження стану виконання функцій головного розпорядника бюджетних коштів Управлінням ЖКГ. Зокрема відповідно до ч. 5 ст. 22 Бюджетного кодексу України головний розпорядник бюджетних коштів має здійснювати контроль за взяттям бюджетних зобов'язань одержувачами бюджетних коштів та їхнім витрачанням, а також здійснювати управління бюджетними коштами, забезпечувати ефективне, результативне і цільове використання бюджетних коштів, організовувати та координувати роботу одержувачів бюджетних коштів у бюджетному процесі.

Одним з таких підприємств, яке Управління ЖКГ мало контролювати, є комунальне підприємство «Лисичанськтепломережа». В ході проведення ревізії аудитори встановили, що протягом періоду з 05.07.2022 по 30.06.2024 КП «Лисичанськтепломережа» витратило бюджетні кошти на виплату заробітної плати (винагороди) та нарахування, виділені з міського бюджету через головного розпорядника в рамках виконання місцевих програм, у загальній сумі 14 050,15 тис. гривень.

Аудитори ініціювали зустрічну звірку в КП «Лисичанськтепломережа». Як виявилось, на вказано-

му підприємстві відсутні первинні бухгалтерські та інші документи за зазначений період, що своєю чергою не дало змоги ревізорам підтвердити обґрунтовану потребу в бюджетних асигнуваннях підприємства, яке після 03.07.2022 (окупація м. Лисичанськ) фактично перестало здійснювати свою основну діяльність — постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря. Керівник КП повідомив, що колишня головна бухгалтерка звільнилася в липні 2024 року, але при звільненні не передала повний обсяг первинної бухгалтерської документації за період з 05.07.2022 по 30.06.2024.

Поряд із цим, під час зустрічної звірки аудитори провели ґрунтовний аналіз зарплатно-платіжних відомостей за період з 05.07.2022 по 30.12.2022, у яких зазначено вид нарахування: винагорода ЦПД (винагорода за цивільно-правовим договором). Аналіз показав, що за ці 5 місяців 9-ти працівникам проведено перерахування коштів на карткові рахунки на загальну суму понад 3 млн гривень.

Наприклад, одна особа отримала на картковий рахунок 608,68 тис. грн трьома зарахуваннями, а саме

у 2022, тис. грн: липні — 373,54, серпні — 150,00, жовтні — 85,14. Аналогічно друга особа отримала на картковий рахунок 523,54 тис. грн двома зарахуваннями, а саме у: липні 2022-го — 373,54 та у серпні 2022 р. — 150,00 тис. гривень.

Слід розуміти, що зазначена сума — це та, з якої вже проведено всі утримання (податок на доходи фізичних осіб та військовий збір). Також по зазначеній сумі КП сплачено кошти єдиного внеску. Тобто, загальна сума витрачених бюджетних коштів КП за наведеним операціями є вагомою та значно більшою.

Відсутність первинних документів КП «Лисичанськтепломережа» залишає багато питань щодо законності проведення перерахувань певним особам на карткові рахунки. Тобто, залишилося невідомим, за яку конкретну роботу зазначені особи отримували такі гроші, коли підприємство перестало виконувати свою основну діяльність.

В даному випадку контролювати взяття бюджетних зобов'язань КП «Лисичанськтепломережа» і витрачання ним бюджетних коштів має Управління ЖКГ, як головний розпорядник. Але аудиторам під час ревізії посадові особи Управління ЖКГ не надали ані листів від КП «Лисичанськтепломережа» щодо виділення бюджетних коштів для подальшого спрямування їх на виплату заробітної плати працівникам КП, ані розподіли бюджетних асигнувань, які повинні були складатися УЖКГ в цей період — період фактичного використання бюджетних коштів одержувачем.

Продовжуючи дослідження аудитори виявили, що КП «Лисичанськтепломережа» протягом вказаного періоду фактично ви-

трачало раніше невикористані бюджетні кошти. Ці кошти були акумульовані одержувачем у попередні періоди (березень, квітень, червень 2022 року — це період активних бойових дій у місті Лисичанськ) на особовому рахунку, відкритому в ПАТ «Акціонерний банк «Укр-газбанк» (зарплатний проект), на підставі неіснуючих (вигаданих) зарплатно-платіжних відомостей.

Отже витрачання КП «Лисичанськтепломережа» залишку бюджетних коштів свідчить про відсутність дієвого контролю зі сторони Управління ЖКГ за витрачанням бюджетних коштів, що є порушенням ч. 5 ст. 22 Бюджетного кодексу України в частині здійснення контролю.

Одночасно ревізія виявила, що у зв'язку із захопленням окупаційними військами території Луганської області, дослідити питання щодо правильності нарахування та виплати заробітної плати та інших виплат працівникам самого Управління ЖКГ за період з 01.01.2022 по 31.05.2022 неможливо, у зв'язку з відсутністю документів (платіжних відомостей нарахування заробітної плати, табелів обліку робочого часу, розпоряджень), які залишились на окупованій території в м. Лисичанськ.

ВИСНОВКИ РЕВІЗІЇ

Ревізія виявила комплексну сукупність проблем, які ускладнюють здійснення ефективного фінансово-

го контролю в умовах війни та релокації органів влади. Основними із них є:

- ускладнений доступ до документів;
- ризики фальсифікації бухгалтерської звітності;
- порушення процедур закупівель;
- недостатній внутрішній контроль за витрачанням бюджетних коштів;
- високі корупційні ризики в умовах послабленого контролю.

Наразі посадові особи відповідальні за організацію та проведення процедур закупівель притягнуті до адміністративної відповідальності. Матеріали ревізії направлені до правоохоронних органів, для встановлення в діях посадових осіб ознак кримінальних правопорушень та відповідного реагування.

Тетяна Жихар,
начальник Управління
Північно-східного офісу
Держаудитслужби
в Луганській області

Євген Ретинський,
начальник відділу контролю у
галузі промисловості, енергетики,
транспорт, фінансових послуг,
ЖКГ, інфраструктури та зв'язку
Управління Північно-східного офісу
Держаудитслужби
в Луганській області

УРЯДОВИЙ БЮЛЕТЕНЬ

ПРО ЗМІНИ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ЗАКУПІВЛІ БЕЗПІЛОТНИХ СИСТЕМ, ЗАСОБІВ РАДІОЕЛЕКТРОННОЇ БОРОТЬБИ ТАКТИЧНОГО РІВНЯ ВІТЧИЗНЯНОГО ВИРОБНИЦТВА ТА ЇХ СКЛАДОВИХ ЧАСТИН

Другого липня поточного року Кабінетом Міністрів України прийнято постанову № 795, якою внесено зміни до пункту 14 Порядку здійснення закупівлі безпілотних систем, засобів радіоелектронної боротьби тактичного рівня вітчизняного виробництва та їх складових частин (далі – Порядок), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2022 року № 1275 «Деякі питання здійснення оборонних закупівель на період дії правового режиму воєнного стану».

Зміною до пункту 14 Порядку закріплено можливість змі-

ни істотних умов державних контрактів після їх укладання, а саме у разі одноразової зміни в бік збільшення ціни державного контракту (договору) на виготовлення і поставку безпілотних систем та/або засобів радіоелектронної боротьби тактичного рівня (їх складових частин), під час виконання якого на вимогу державного замовника було змінено технічні, технологічні, інженерні рішення, що дають можливість отримати поліпшені результати. Збільшення ціни у такому випадку допускається не більш як на 20 відсотків початкової ціни відповідного державного контракту (договору). Виконавець відповідного державного контракту (договору) подає державному замовнику оновлений розрахунок ціни за формою згідно з додатком 1 та висновок експерта або звіт про оцінку майна, що зазначені в абзаці першому пункту 5 цього Порядку (крім випадків, передбачених в пункті

5 цього Порядку). Розмір прибутку виконавця державного контракту (договору) у складі ціни в розрахунку повинен відповідати вимогам, встановленим пунктом 5 цього Порядку. Цей припис не застосовується до державних контрактів (договорів), укладених відповідно до абзацу другого пункту 8 цього Порядку.

ДЕЯКІ ПИТАННЯ ВІДНОВЛЕННЯ ОКРЕМИХ ОБ'ЄКТІВ НЕРУХОМОГО МАЙНА, ПОШКОДЖЕНИХ ВНАСЛІДОК ЗБРОЙНОЇ АГРЕСІЇ РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Постановою Кабінету Міністрів України від 02 серпня 2025 року № 934 затверджено Порядок реалізації експериментального проекту щодо відновлення окремих об'єктів нерухомого майна, пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації.

Метою експериментального проекту є забезпечення невідкладного відновлення пошкоджених внаслідок збройної агресії Російської Федерації окремих об'єктів нерухомого майна шляхом їх капітального ремонту або реконструкції.

У цьому Порядку термін «окремі об'єкти нерухомого майна»

означає багатоквартирні будинки, гуртожитки.

Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України», «Про регулювання містобудівної діяльності», «Про публічні закупівлі» та постанові Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2022 року № 1178 «Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування».

Координатором експериментального проекту є Мінрозвитку.

Учасниками експериментального проекту є обласні та Київська міська державні адміністрації (військові адміністрації), органи місцевого самоврядування, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення), підрядні, проектні та інжинірингові організації.

Замовниками робіт, пов'язаних з реалізацією експериментального проекту, є обласні та Київська міська державні адміністрації (військові адміністрації), органи місцевого самоврядування, військові адміністрації населених пунктів (у разі їх утворення).

Участь в експериментальному проєкті є добровільною.

**ЗМІНИ
ДО ОСОБЛИВОСТЕЙ
ЗДІЙСНЕННЯ ПУБЛІЧНИХ
ЗАКУПІВЕЛЬ ТОВАРІВ,
РОБІТ І ПОСЛУГ
ДЛЯ ЗАМОВНИКІВ,
ПЕРЕДБАЧЕНИХ ЗАКОНОМ
УКРАЇНИ «ПРО ПУБЛІЧНІ
ЗАКУПІВЛІ», НА ПЕРІОД
ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ
ВОЄННОГО СТАРУ В
УКРАЇНІ ТА ПРОТЯГОМ
90 ДНІВ З ДНЯ ЙОГО
ПРИПИНЕННЯ АБО
СКАСУВАННЯ**

Уряд України своєю постановою від 15 серпня 2025 року № 992 доповнив пункт 13 особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для замовників, передбачених Законом України “Про публічні закупівлі”, на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від

12 жовтня 2022 року № 1178, ще однією підставою (підпункт 24), за якої придбання замовниками товарів і послуг (крім послуг з поточного ремонту), вартість яких становить або перевищує 100 тис. гривень, послуг з поточного ремонту, вартість яких становить або перевищує 200 тис. гривень, робіт, вартість яких становить або перевищує 1,5 млн. гривень, може здійснюватися шляхом укладення договору про закупівлю без застосування відкритих торгів та/або електронного каталогу для закупівлі товару.

Цією обставиною визначено закупівлю транспортних засобів, що були в користуванні (з типом кузова пікап, мотовсюдиходів (квадроциклів, у тому числі квадроциклів типу багі) та мотоциклів), військовими частинами, що уповноважені згідно з рішеннями державних замовників у сфері оборони на здійснення закупівель та укладення державних контрактів (договорів), за умови наявності штатно-табельної потреби. Вартість таких транспортних засобів визначається на підставі висновку експерта (висновку експертного дослідження) або звіту про оцінку майна.

**ПРО ВНЕСЕННЯ
ЗМІН ДО ДЕЯКИХ
ПОСТАНОВ КАБІНЕТУ
МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ЩОДО УПРАВЛІННЯ
ВІЙСЬКОВИМ МАЙНОМ**

П'ятнадцятого серпня поточного року Кабінетом Міністрів

України прийнято постанову № 993, якою внесено зміни до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо управління військовим майном.

Змінами дію постанови Кабінету Міністрів України від 03 травня 2000 року № 748 «Про затвердження Положення про інвентаризацію військового майна у Збройних Силах» поширено на Службу безпеки України.

Крім того, дію постанови Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2000 р. № 1225 «Про затвердження Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах» поширено на Службу безпеки України та Управління державної охорони.

Змінено Положення про порядок обліку, зберігання, списання та використання військового майна у Збройних Силах, затверджене зазначеною постановою (далі – Положення), а саме визначено, що:

- передача майна у користування на праві узуфрукта державного майна — визначення належності військового майна на підставі актів Міноборони до певних військових частин, що є підставою для

використання такого майна за цільовим та функціональним призначенням;

- Міноборони як центральний орган виконавчої влади та військового управління, у підпорядкуванні якого перебувають Збройні Сили та Держспецтрансслужба, передає військове майно військовим частинам у користування на праві узуфрукта державного майна;
- військове майно, що було втрачене (знищене) або пошкоджене (якщо відновлення такого майна неможливе або економічно недоцільне) внаслідок бойових або інших дій противника, а також у зв'язку з виконанням бойового (спеціального) завдання, списується з урахуванням умов, визначених 3 частинами восьмою — дванадцятою статті 4 Закону України «Про правовий режим майна у Збройних Силах України»;
- єдиний акт списання військового майна у 30-денний строк подається на затвердження командира (начальнику) військової частини або відповідній посадовій особі за підпорядкованістю.

Науково-виробничий журнал
«Фінансовий контроль»
є засобом масової інформації, в якому друкуються офіційні,
науково-виробничі, нормативні виробничо-практичні
та інформаційні матеріали Державної аудиторської служби
України та авторів з інших органів державної влади,
наукових організацій і закладів
вищої освіти України та з-за кордону

(067) 236-62-07
fincontrolnew.com.ua
dficontrol@ukr.net

9 786177 228874